

Sygn. akt III RC 1076/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2018 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Marek Szcześniak

Protokolant sekr.sądowy Karol Kotoński

Po rozpoznaniu w dniu 28 września 2018 r. w Toruniu.

przy udziale -

sprawy z powództwa J. Z. (1)

przeciwko J. Z. (2)

o alimenty

I. oddała powództwo,

II. kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Toruniu.

Sygn. akt III RC 1076/17

UZASADNIENIE

J. Z. (1) w dniu (...). wniósł pozew przeciwko swojej córce J. Z. (2) domagając się – po sprecyzowaniu stanowiska w piśmie z dnia (...). (k.76-77) i w piśmie z dnia (...). (k.92) oraz na rozprawie w dniu (...). (k.94) – zasądzenia alimentów w kwocie (...) zł miesięcznie. W uzasadnieniu wskazał m.in., że prowadzi ze swoją żoną wspólne gospodarstwo domowe ale znajduje się w niedostatku. Obecna trudna sytuacja finansowa została wywołana nieprawidłowościami w toku egzekucji alimentów przyznanych od J. Z. (1) dla wówczas małoletniej J. Z. (2) i działaniami jego byłej żony I. Z. (matki J. Z. (2)). Obowiązek alimentacyjny J. Z. (1) wobec wówczas już pełnoletniej córki J. Z. (2) został uchylony na mocy wyroku sądowego z (...), z ustaleniem że obowiązek alimentacyjny wygasł w (...). Obecnie J. Z. (1) i jego żona utrzymują się z pobieranych emerytur. Od 2007r. żona J. Z. (1) zaczęła zaciągać pożyczki i kredyty na utrzymanie rodziny (za zgodą J. Z. (1)) które były spłacane a następnie zaciągane były kolejne długi i obecnie raty wynoszą łącznie ok. (...) miesięcznie. (k.2-29)

Pozwana J. Z. (2) wniosła o oddalenie powództwa wskazując m.in., że ojciec nigdy nie interesował się jej wychowaniem, nie dokładał się do wydatków związanych z uroczystościami rodzinnymi jak np. chrzest czy pierwsza komunia święta. Skoro to żona J. Z. (1) zaciągała zadłużenia, to J. Z. (2) nie powinna zostać zobowiązana do płacenia alimentów dla J. Z. (1), tym bardziej że J. Z. (1) i jego obecna żona W. Z. mieszkają w domu należącym do córki W. Z. i to osoby z rodziny W. Z. powinny pomagać obecnej żonie J. Z. (1). Ponadto J. Z. (1) pobiera niemałą emeryturę i nie znajduje się w niedostatku. (k.72-73,97)

Sąd ustalił co następuje

J. Z. (2) urodziła się w dniu (...). jest córką J. Z. (1) i I. Z..

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia (...). małżeństwo J. Z. (1) i I. Z. zostało rozwiązane przez rozwód, bez orzekania o winie.

(okoliczności bezsporne k. 79-80)

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia (...). w sprawie III RC (...) ustalono, że obowiązek alimentacyjny J. Z. (1) względem J. Z. (2), określony w wysokości (...) zł miesięcznie, wygasł z dniem (...).

J. Z. (1) od około (...) lat pozostaje w związku małżeńskim z W. Z.. Z małżonką mieszka w T. przy ul (...). Mieszkanie to żona J. Z. (1) w 2008r. w drodze darowizny przekazała swojej córce E. M..

J. Z. (1) nie jest właścicielem nieruchomości, nie ma samochodu ani oszczędności. Opłaty za mieszkanie, w którym mieszka wraz z żoną, obejmują czynsz ok. (...) zł miesięcznie, prąd ok. (...) zł miesięcznie, za telewizję (...) zł miesięcznie. Od stycznia 2018r. powód zrezygnował z telefonu stacjonarnego i internetu. Wcześniej opłata za tzw. media, czyli (...) i Internetem z telefonem stacjonarnym, wynosiła łącznie około (...) zł miesięcznie.

Do dnia (...). prowadzona była względem J. Z. (1) egzekucja komornicza mająca na celu spłatę zadłużenia wobec ostatniego z wierzycieli tj. Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego reprezentowanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Egzekucja komornicza alimentów dla J. Z. (2) została zakończona w 2011r.

J. Z. (1) pobiera emeryturę, której wysokość wynosi około (...) zł netto miesięcznie. Żona powoda również jest na emeryturze, a jej emerytura wynosi około (...) zł netto miesięcznie. J. Z. (1) i jego żona nie mają innych dochodów.

Małżonkowie prowadzą wspólny budżet domowy. Na leki wydają razem około (...) zł miesięcznie, na wspólne wyżywienie ok. (...) zł miesięcznie, na środki czystości ok. (...) zł miesięcznie. J. Z. (1) posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Od 2007r. W. Z., żona J. Z. (1), zaczęła zaciągać pożyczki i kredyty na utrzymanie rodziny (za zgodą J. Z. (1)) które były spłacane a następnie były zaciągane kolejne pożyczki oraz kredyty i obecnie raty zadłużenia wynoszą łącznie ok. (...) miesięcznie.

J. Z. (1) oprócz córki J. posiada syna R., który liczy ok. (...) lata i przebywa obecnie we Francji. R. Z. ma na utrzymaniu dwoje dzieci.

(okoliczności bezsporne k.3-27,35,37,38,63,76-78,81-88,92,94-95,99-132,136-140,145)

(dowód: pismo komornika k.51,

- odpis umowy darowizny k.133-135 i k.141,

- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k.144 i k.145,

- akta sprawy III RC (...) SR w Toruniu k. 2-8,12-15,23-27,30-33,40-41,45-46,52,56,61-66,69,73,76,78 i 84)

Z Urzędu Miejskiego w Toruniu J. Z. (1) otrzymał zwrot kwoty (...) jako pieniędzy które były niesłusznie wyegzekwowane w toku czynności komorniczych tytułem zaliczki alimentacyjnej, w związku z alimentami dla J. Z. (2).

W 2016r. zapadł wyrok zaoczny przeciwko I. Z. nakazujący zapłatę ok. (...) zł dla J. Z. (1) tytułem należności które uważa on że zostały bezpodstawnie wyegzekwowane przez komornika i przekazane I. Z. jako alimenty dla J. Z. (2). Ponieważ komornik sądowy na razie wyegzekwował tylko 3-krotnie kwotę ok. (...) zł od I. Z., to J. Z. (1) wniósł przeciwko córce sprawę I C (...) Sądu Rejonowego w Toruniu o zasądzenie tej samej kwoty ok. (...) zł od J. Z. (2), domagając się także ok. (...) zł odsetek za czas od (...). J. Z. (1) postąpił tak, gdyż ocenia, że jeśli uzyska drugi wyrok na kwotę ok. (...) zł – tym razem od J. Z. (2) – to jego była żona i córka porozumieją się między sobą i zapłacą tą kwotę ok. (...) zł.

W 2017r. J. Z. (1) wniósł sprawę do sądu cywilnego o zasądzenie od komornika ok. (...) zł tytułem odsetek od pieniędzy pobieranych w toku egzekucji alimentów należnych J. Z. (2).

(okoliczności bezsporne k.64-65,69-71,89,91)

(dowód: postanowienie w sprawie VIII Cz 443/16 SO w Toruniu k.66-67)

J. Z. (2) jest panną, nie posiada dzieci. Przebywa za granicą w Wielkiej Brytanii. Mieszka ze swoim partnerem życiowym w wynajętym dwupiętrowym domu. Za najem płacą około (...) funtów miesięcznie. Co dwa tygodnie wykupują prąd za około (...) funtów. Za gaz płacą około (...) funtów miesięcznie. Opłata za internet z telefonem stacjonarnym wynosi łącznie około (...) funtów miesięcznie. Ponadto opłacają wodę, ścieki oraz wywóz śmieci w łącznej wysokości około (...) funtów miesięcznie. Opłacają też polską telewizję satelitarną, za którą partner J. Z. (2) przesyła swojej matce w Polsce pieniądze w wysokości (...) zł miesięcznie.

Pracuje w kawiarniach i otrzymuje wynagrodzenie którego wysokość pozwala na płacenie połowy opłat mieszkaniowych. Ponadto J. Z. (2) pomaga finansowo swojej matce, która otrzymuje ok. (...) miesięcznie emerytury i przesyła jej zwykle raz w miesiącu około (...) funtów na leki.

J. Z. (2) nie jest właścicielką nieruchomości, nie ma samochodu ani oszczędności.

(okoliczności bezsporne k.72-73,95v.,97)

(dowód: pismo policji k.52)

Sąd w a ż y ł c o n a s t ę p u j e

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie stosownych dokumentów urzędowych i prywatnych, których domniemanie autentyczności wynikające z art. 245 kodeksu postępowania cywilnego – a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również zgodności z prawdą tego co zostało w nich zaświadczone, wynikające z art. 244 kpc – nie zostały podważone.

Na mocy z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte w pozwie i innych pismach procesowych, oraz przytoczone w ramach informacyjnego wysłuchania stron, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym zgromadzonym w sprawie.

W doktrynie prawa procesowego wskazuje się, że „z obecnego brzmienia art. 299 kpc wynika, że dowód z przesłuchania stron ma charakter fakultatywny, co oznacza, że każdorazowo do sądu należy ocena, czy w sprawie wymagane jest jego przeprowadzenie.”

(Krzysztof Knoppek [w:] „System Prawa Procesowego Cywilnego. Tom II część 2. Postępowanie procesowe przed sądem pierwszej instancji”, pod redakcją Tadeusza Wiśniewskiego, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2016, str. 476)

Ponadto stwierdzono w doktrynie, że „jeśli zebrany w sprawie materiał w pełni wyjaśnił stan faktyczny, nie ma podstaw do zarządzenia dowodu z przesłuchania stron.”

(Tadeusz Ereciński [w:] „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom II” pod redakcją Tadeusza Erecińskiego, Wydawnictwo Wolters Kluwer, wydanie 5, Warszawa 2016, str. 441)

Ponieważ zebrany w sprawie materiał procesowy stanowił wystarczającą podstawę do wydania wyroku, to nie było konieczne dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron procesu.

Przepis art. 128 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stanowi, że obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo.

W myśl art. 135 § 1 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Kolejność zobowiązanych do alimentacji określa natomiast przepis art. 129 § 1 kro, w myśl którego obowiązek alimentacyjny obciąża zstępnych przed wstępnymi, a wstępnych przed rodzeństwem; jeżeli jest kilku zstępnych lub wstępnych - obciąża bliższych stopniem przed dalszymi.

W treści art. 130 kro uregulowano, że obowiązek jednego małżonka do dostarczania środków utrzymania drugiemu małżonkowi po rozwodzie wyprzedza obowiązek alimentacyjny krewnych tego małżonka.

Na mocy art. 27 kro oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli.

W doktrynie prawa rodzinnego wyjaśniono, że „zgodnie przyjmuje się, że skoro obowiązek alimentacji rozwiedzionego małżonka wyprzedza obowiązek alimentacyjny krewnych uprawnionego, to tym bardziej w czasie trwania związku obowiązek krewnych ustępuje wzajemnemu obowiązkowi małżonków, o którym mowa w art. 27 kro.”

(K. Osajda (red.) „Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz”, Warszawa 2017, wydanie w wersji elektronicznej zawarte w Systemie Informacji Prawnej Legalis, komentarz do art. 130, teza 5)

Oznacza to, że zawarcie przez powoda nowego związku małżeńskiego zmienia kolejność obowiązku alimentacyjnego, zgodnie bowiem z treścią art. 27 kro to małżonek jest pierwszym zobowiązanym do dostarczenia środków utrzymania współmałżonkowi w trakcie trwania małżeństwa.

Stosownie do treści art. 133 § 2 kro uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest ten, kto znajduje się w niedostatku.

W świetle orzecznictwa, pojęcie „niedostatku” z art. 133 § 2 kro, obejmuje zarówno wypadki, gdy uprawniony do alimentacji nie ma żadnych środków utrzymania, jak również taką sytuację materialną, w której osoba uprawniona nie może samodzielnie zaspokoić swych usprawiedliwionych potrzeb (por. wyrok SN z 20.02.1974r., III CRN 388/73, OSNC z 1975r., Nr 2, poz. 29).

Analiza materiału procesowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wskazuje, że J. Z. (1) nie znajduje się w niedostatku.

Powód uzyskuje emeryturę w kwocie ok. (...) zł netto miesięcznie i z tej kwoty jest w stanie finansować wszystkie swoje usprawiedliwione wydatki, w tym dotyczące: żywienia, zakupu odzieży, środków czystości, części opłat mieszkaniowych za mieszkanie w którym przebywa, zakupu leków i wydatków dotyczących stanu zdrowia itp.

J. Z. (1) prowadzi wspólne gospodarstwo domowe ze swoją żoną i łączne ich dochody wynoszą ok. (...) zł miesięcznie. Łączne wydatki małżonków (w tym obejmujące raty kredytów w wysokości w sumie ok. (...) zł miesięcznie) oscylują w granicach w/w kwoty ich dochodów.

Natomiast korzystanie z kredytów i pożyczek, a które są stopniowo spłacane, nie oznacza pozostawania w niedostatku.

Należy dodać, że J. Z. (1) jest obecnie w związku małżeńskim i zgodnie z art. 27 kro to jego obecna żona W. Z. jest pierwszą osobą zobowiązaną do płacenia alimentów dla J. Z. (1).

W myśl art. (...) kro osobą zobowiązaną w drugiej kolejności do płacenia alimentów dla J. Z. (1) jest jego była żona I. Z..

Dopiero w dalszej kolejności, na podstawie art. 129 § 1 kro, obowiązek alimentacyjny wobec J. Z. (1) spoczywa na jego dorosłych dzieciach, tj. pozwanej J. Z. (2) oraz jego synu R. Z..

Należy natomiast zaznaczyć, iż żądanie zasądzenia alimentów zostało w niniejszej sprawie oddalone z tego względu, że J. Z. (1) nie znajduje się w niedostatku.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 133 § 2 kro, orzeczono jak w punkcie I sentencji, oddalając powództwo jako niezasadne.

O kosztach sądowych orzeczono na mocy art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jt. Dz.U. z 2018r., poz. 300 ze zm.) w związku z art. 98 § 1 kpc, obciążając nimi Skarb Państwa.